

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Jun 2015. godine

Mjesečna inflacija u junu 0,1%

Mjesečna inflacija u junu 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,1%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,9%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: voća; usluga smještaja; goriva i maziva; usluga ishrane u restoranima, kafeima, barovima, kioscima; mlijeka, sira i jaja; ulja i masti. Potrošačke cijene u periodu januar-jun 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 1,5%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hoteli i restorani (6,8%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,8%); Prevoz (0,4%); Rekreacija i kultura (0,2%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-0,6%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,3%); Komunikacije (-0,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Zdravlje; Obrazovanje; Ostali proizvodi i usluge su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u junu zabilježene su u grupama: Hoteli i restorani (4,2%); Alkoholna pića i duvan (3,4%); Rekreacija i kultura (3,0%); Odjeća i obuća (2,7%); Zdravlje (2,7%); Hrana i bezalkoholna pića (2,4%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (2,3%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,7%); Ostali proizvodi i usluge (0,1%), dok je negativna godišnja stopa inflacije zabilježena u grupi Prevoz (-0,7%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

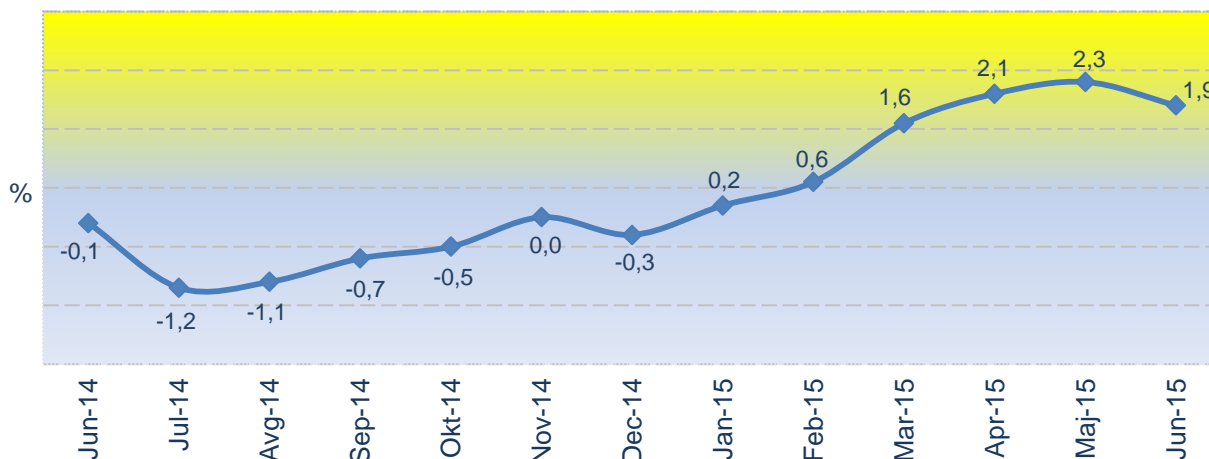
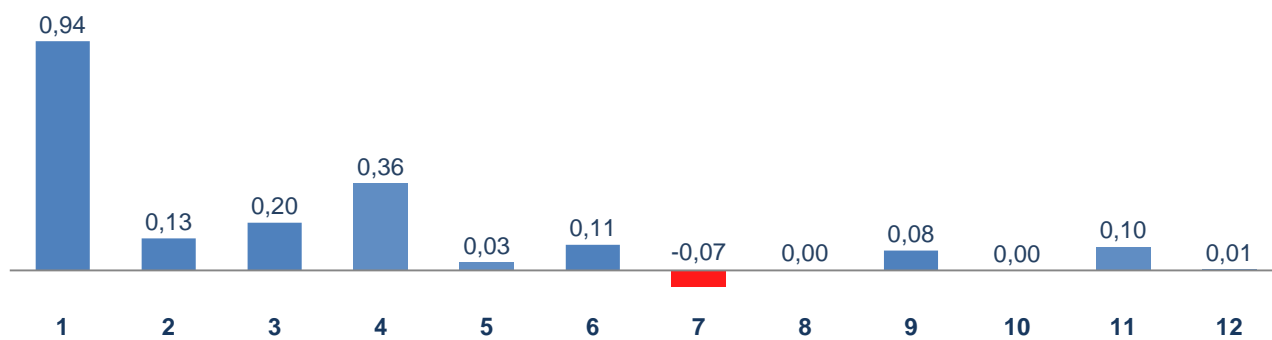

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jun 2015 Ø 2014	Jun 2015 Maj 2015	Jun 2015 Jun 2014	Jan-Jun 2015 Jan-Jun 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	2,3	0,1	1,9	1,5
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	3,5	-0,3	2,4	2,9
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	3,4	0,0	3,4	2,2
03	Odjeća i obuća	70,7	2,3	-0,6	2,7	3,5
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,7	0,0	2,3	2,0
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	0,5	0,8	0,7	-0,6
06	Zdravlje	38,2	2,5	0,0	2,7	2,8
07	Prevoz	101,0	0,1	0,4	-0,7	-4,7
08	Komunikacije	57,1	-0,1	-0,1	0,0	0,1
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,8	0,2	3,0	2,5
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	6,1	6,8	4,2	0,2
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	0,2	0,0	0,1	0,1

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), jun 2015.

COICOP oblasti

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jun 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0116	Voće	22,5	6,3	0,14
1120	Usluge smještaja	5,7	22,6	0,13
0722	Gorivo i mazivo	51,0	0,8	0,04
1111	Restorani, kafei, barovi i kiosci	17,3	1,5	0,03
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,3	0,03
0115	Ulja i masti	16,3	1,4	0,02
0511	Namještaj i pokućstvo	9,5	1,8	0,02
0561	Proizvodi za rutinsko održavanje stana	17,2	0,8	0,01
0432	Usluge za održavanje i popravku stanova	7,7	1,4	0,01
0562	Usluge plaćanja osoblja i kućne usluge	1,9	3,7	0,01
0111	Hljeb i žitarice	61,7	-0,2	-0,01
0112	Meso	104,6	-0,1	-0,02
0312	Odjeća	39,3	-1,1	-0,04
0117	Povrće	38,4	-7,3	-0,28

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jun 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0116	Voće	22,5	15,7	0,38
0112	Meso	104,6	1,5	0,17
0312	Odjeća	39,3	3,1	0,13
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	5,3	0,11
0115	Ulja i masti	16,3	5,9	0,10
0220	Duvan	25,2	3,6	0,10
0454	Čvrsta goriva	40,0	2,0	0,09
0117	Povrće	38,4	2,0	0,08
0451	Električna energija	71,6	1,0	0,08
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	2,4	0,08
0441	Snabdijevanje vodom	12,4	5,1	0,07
0121	Kafa, čaj i kakao	8,7	-1,4	-0,01
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,7	-0,02
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,2	-0,03
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-4,6	-0,25

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2,
telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org